

4.2.3. Erstatningsansvarslovens § 26 (tortgodtgørelse ved seksualforbrydelser)

Arbejdsgruppens flertal foreslår endvidere, at godtgørelsesbeløbene ved seksualforbrydelser og forbrydelser i familieforhold (navnlig incest) forhøjes.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at reglen om tortgodtgørelse i erstatningsansvarslovens § 26 ændres, således at der ved fastsættelse af godtgørelsen skal lægges særlig vægt på, om den krænkelse, der giver grundlag for godtgørelsen, er begået ved en overtrædelse af straffelovens kapitel 23-24 om seksualforbrydelser og forbrydelser i familieforhold (navnlig incest).

Arbejdsgruppen finder i den forbindelse, at der som udgangspunkt bør ske en fordobling af godtgørelsesbeløbet i forhold til det hidtidige niveau ved seksualforbrydelser, som er 30.000 kr. ved »normale« tilfælde af fuldbyrdet voldtægt (1999-niveau).

4.2.4. Høring før fremsættelse af lovforslag i den kommende folketingssamling

Arbejdsgruppens betænkning er i øjeblikket til høring. I lyset af hørings svarene vil Justitsministeriet tage endelig stilling til udformningen af et lovforslag på området. Det forventes, at lovforslaget vil kunne fremsættes i den kommende folketingssamling.

5. VIDNEBESKYTTELSE

På grundlag af en rapport fra 1998 fra en arbejdsgruppe under Justitsministeriet om vidnebeskyttelse – herunder for vidner, som er ofre – er retsplejeloven ændret med virkning fra 1. juli 2000, således at retten forud for domsforhandlingen kan træffe afgørelse om dørlukning, referatforbud, navneforbud, eller om, at tiltalte skal forlade retslokalet, mens et vidne afhøres.

Herudover vil der i forlængelse af lovændringen blive taget initiativ til en række administrative foranstaltninger, der omfatter:

- Etablering af en ordning med en kontaktperson for vidnet hos politiet
- Uddannelse af personalet hos politiet, anklagemyndighed og domstolene med henblik på bedre at kunne håndtere sager, hvor vidner kan blive truet
- Udvidet adressebeskyttelse for vidner, således at vidnets adresse ikke fremgår af politirapporter
- Særskilte venterum for vidner i retten

Formålet med ændringen af retsplejeloven og de administrative foranstaltninger er at give vidner – f.eks. ofre for forbrydelser – en sådan beskyttelse og tryghed, at frygt for repressalier fra den tiltalte eller andre ikke afholder vidnet fra at afgive forklaring i retten.

6. BISTANDSADVOKATER

I 1997 blev retsplejelovens § 741 a ændret, således at retten ved alle voldsforbrydelser og seksualforbrydelser efter anmodning skal beskikke en bistandsadvokat for den forurettede. Kun i helt bagatelagtige sager, hvor advokatbistand ikke tjener noget formål, kan retten afslå en anmodning om advokatbeskikkelse. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om værts-husklammeri, hvor der ikke er opstået skade, eller en blufærdighedskrænkelse, hvor offeret nok kan være ilde berørt, men ikke har været udsat for en væsentlig krænkelse.

Tidligere var det alene obligatorisk for retten at beskikke en bistandsadvokat for den forurettede i sager om visse grovere seksualforbrydelser, mens det var op til retten at afgøre, om der skulle beskikkes en bistandsadvokat i sager om visse mindre grove seksualforbrydelser samt voldsforbrydelser.

7. ADVOKATBISTAND TIL EFTERLADTE

Samtidig med ændringen af reglerne om bistandsadvokater blev der ved en ændring af retsplejelovens § 995 a indført en videre adgang til at beskikke en advokat for pårørende til en person, der er afgået ved døden som følge af en forbrydelse, til at bistå med at opgøre og fremsætte et eventuelt erstatningskrav mod gerningsmanden.

Tidligere havde retten som udgangspunkt alene mulighed for i disse tilfælde at beskikke en advokat, når den pårørende opfyldte de økonomiske betingelser for fri proces.

I dag kan retten derimod efter en konkret vurdering beskikke en advokat for pårørende til en person, der er afgået ved døden som følge af en forbrydelse, uanset om de pårørende opfylder de økonomiske betingelser for fri proces. Der vil i disse tilfælde typisk være tale om en ægtefælle og børn, som har krav på forsørger-tabserstatning.